

آینه

اخبار

خراش روح وروان

- شورای نویسندگان: یکی از مجلات اصولگرا

که روابط نزدیکی با تندروها دارد، در آخرین شماره خود، گفت‌وگویی مفصلی را با آقای عباس میلانی استاد ایرانی در دانشگاه استنفورد آمریکا انجام داده است. آقای عباس میلانی از جمله افرادی است که به‌لحاظ مواضع سیاسی منتشرشده از جانب وی در رسانه‌های فرامرزی؛ رسانه‌ها و نشریات داخلی به صورت نا نوشته حق انتشار مطالب وی را ندارند. حتی نقد منصفانه او نیز تا حدی ممنوع است... ابتدا باید اعلام کرد که از انجام چنین گفت‌وگوهایی دفاع باید کرد. این دفاع ربطی به محتوای گفت‌وگو و درستی و نادرستی آن ندارد. چه با آن موافق و چه مخالف باشیم، انجام آنها را بسیار مفید می‌دانیم... وقتی که گفت‌وگوی آقای میلانی در نشریات داخلی منتشر می‌شود، دیگران ازجمله شخص میلانی نمی‌توانند چون گذشته فضای رسانه‌ای ایران را به نبود آزادی و سانسور متهم کنند؛ و به‌طور طبیعی رفتارشان را نیز با این برداشت تطبیق خواهند داد؛ و چه‌بسا در لحن و گفتارشان نیز اثرات مثبتی بگذارد... بنابراین دفاع از این نوع گفت‌وگوها یک اصل اساسی است.

فسارغ از این نکته بیایید یک آزمون ساده انجام دهیم. گفت‌وگوی آقای میلانی را به صورت فایل ساده درآوریم و نام مصاحبه‌کننده را نیز حذف کنیم و آن را در اختیار تعدادی از افراد آشنا به امور رسانه‌ای در ایران قرار دهیم تا آن را بخوانند. سپس از آنان سؤال شود که یک رسانه داخلی قصد انتشار این گفت‌وگو را دارد، آیا با انتشار آن موافق هستند یا خیر؟ اگر به ۱۰ نفر هم داده شود بعید است که حتی یک نفر از آنان توصیه به انتشار آن گفت‌وگو کند. مگر اینکه بگوید در صورت انتشار این آخرین شماره نشریه خواهد بود. درواقع این گفت‌وگو عبورکردن از حداقل ۱۰ خط قرمز ناووشته ولی تعیین‌شده برای رسانه‌های داخلی است. از نام مصاحبه‌شونده و عکس او بگیرید تا مطالبش درباره انقلاب و امام، هویدا، شاه، انقلاب، بهاییت، اتفاقات سال‌های اخیر و وضع جاری کشور. هرکدام اینها به‌تنهایی می‌تواند سبب بسته‌شدن یک نشریه شود و کوئیده و نویسنده و ناشر را با هم دچار مشکل کند، ولی خوشبختانه در مورد نشریه عصر اندیشه چنین اتفاقی رخ نداده است و امیدواریم هیچ‌گاه برای هیچ نشریه‌ای رخ ندهد. ضمن اینکه انتشار این گفت‌وگو هم هیچ معادله‌ای را در کشور به‌هم نزده است و نخواهد زد.

با وجود این یک اتفاق ناخوشایند دراین‌میان رخ داده، و آن وجود تبعیض ناروایی است که روح و روان هرکسی را خراش می‌دهد.

اخبارات

رسانه ملی می‌تواند...

● **فتح‌الله آملی**؛ در جریان تشییع باشکوه مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، بخش معتدباهی از جمعیت هرها که به خبرنگاران صدواوسیمای می‌رسیدند، شعارهایی علیه عملکرد رسانه ملی سر می‌دادند. از جمله گلیابه‌هایشان هم این بود که چرا رسانه ملی که اکنون این‌همه از آیت‌الله صحبت می‌کند و رخت جزا به تن کرده است، پیش از این انعکاس حرف‌های ایشان را برنمی‌تافت و او را نامحرم می‌پنداشت؟ ... نکته قابل‌تأمل واکنش مدیر رسانه ملی بود. دکتر علی عسکری نه صدای منتقدان را صدای ضدانقلاب خواند و نه در برابرش موضع تند و عتاب‌آلود گرفت و از همه قابل‌اعتناتر اینکه آنها را نیز مردم خواند و گفت: «من گلیابه‌های مردم را روی چشم خودم می‌گذارم و تغییرات مناسب را صورت خواهم داد». ... همین که رسانه ملی ببیزد که باید «صدای همه مردم» باشد و لازم است تغییری در این مسیر به وجود آورد، در بازپایی اعتمادی که سخت آسیب خورده است، راهگشاست و می‌تواند به توفیقاتی بسیاری دست یابد...
● مراسم تشییع باشکوه آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی آزمون خوبی بود. از هر طیف و جریان و نحله‌ای در این مراسم شرکت کردند. صداهای مخالف هم شنیده و تحمل شد. درنهایت امنیت و آرامش هیچ اتفاق ناخوشایندی نیز نیفتاد. گویی آیت‌الله در هنگام مرگ نیز توانست مردم را گرد آورد و وحدت بیافریند و به‌عنوان یک استوانه انقلاب، روزی ماندگار برای انقلاب رقم بزند...
● رسانه ملی می‌تواند با مهندسی هوشمندانه و با بالابردن آستانه تحمل خویش و با اهمیت‌دادن به ضرورت داشتن نگاه فرا جناحی و دست‌کشیدن از مواضع یک‌سویه و نزدیک‌ترکردن هرچه‌بیشتر خود با مردم و مطالبات مشروع آنان و امکان‌دادن به همه فرزنانگان آزاداندیش و دلسوز برای بیان دیدگاه‌هایشان در مسیر رشد و توسعه کشور و نظام و انقلاب و وسیع‌ترکردن دایره خودی‌ها، هم اعتماد اذدست‌رفته را بازگرداند و هم خود را از تهمت نمایندگی یک جریان فکری خاص برهاند و هم وفاق و اتحاد ملی را تقویت کند و هم بر میزان سرمایه اجتماعی انقلاب و نظام بیفزاید. در این‌صورت وقتی رسانه ملی که به گفته مدیرش گلیابه‌های مردم را روی چشم خویش می‌نهد، مردم نیز بی‌تردید رسانه ملی را روی چشم خود خواهند گذاشت.

سیاست

خاطرات غلامعلی رجایی از رئیس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام

هاشمی گفت قلب جوان ۲۰ساله را دارم

غلامعلی رجایی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

در سال ۱۳۸۰

مهسا جزینی

هنوز «مرحوم» را نمی‌توان به عنوان پیششوند «هاشمی‌رفسنجانی» به کار برد. این لاینچسپیک ثقیل ذهنی است؛ برای همین انگشتان روی کیبورد رایانه هم با آن کنار نمی‌آید. این البته تقصیر خود هاشمی است که حضورش بسیط بود و همه‌جا حس می‌شد. مجموعه خاطراتی که تاکنون از خود به یادگار گذاشته، او را بسیار به ما نزدیک کرده است. ما هاشمی را به واسطه همین خاطرات، بیش و پیش از همه سیاست‌مداران می‌شناسیم. می‌دانیم این شناسایی با مرگ او قطع نمی‌شود...
خاطرات سال‌های آینده در انتظارند. ده‌ها مصاحبه‌ای که با رسانه‌ها داشت و در مواجهه با اهل مطبوعات خست به خرج نمی‌داد، دیدارها و ملاقات‌های تقریباً هرروزه‌اش با افراد و گروه‌های مختلف که روی خط خبرها می‌رفت، او را همیشه در دسترس تصویر و تعبیر می‌کرد. یکی از افرادی که در این سال‌ها به هاشمی زیاد نزدیک بوده، شاید بیش از دیگران در احوالاش غور کرده است، چهار مصاحبه با او انجام داده که در یک کتاب منتشر شده و حداقل هفته‌ای یک یادداشت با موضوعی که به نحوی به آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی مربوط بود، در وبلاگ شخصی، روزنامه‌ها و به‌ویژه «شرق» منتشر کرده است، غلامعلی رجایی است. درباره روزهای با هاشمی بودن، وضعیت سلامتی او، ماجراهای این روزها، وصیت‌نامه، انتخاب محل خاکسپاری، ریاست آینده مجمع تشخیص مصلحت نظام و... با او گفت‌وگو کرده‌ایم.

منتظرماندید دیدیم نیامدند، بعد گفتند از مبدأ به آنها گفته شده که حرکت نکنند. در دولت روحانی البته ایشان مراجعات دولتی نداشتند اما وزرا نزد ایشان می‌آمدند و مشاوره می‌گرفتند. ایشان دو دوره رئیس‌جمهوری و سه دوره رئیس مجلس بوده؛ بالاخره استفاده از مشورت ایشان خیلی راهگشا بود. در خیلی زمینه‌ها ایشان نظر کارشناسی داشت؛ مثلاً یادم هست ایشان می‌گفت این حرف‌ها چیست که به من می‌گویند در زمینه دفاعی، من خودم پدر موشکی ایران هستم. در خاطرات من هست که در دولت من به سباه پول داده شد که سیستم دفاع موشکی کشور تقویت شود. خودش را در این زمینه یا حتی بحث هسته‌ای صاحب علم می‌دانست که مقدمات کار در دوران ایشان شروع شد.

را روز آخر گفتید که شما هم در مجمع بودید. از آن روز چه خاطره‌ای دارید؟

روز آخری که من ایشان را دیدم، خبری از فرزندان آیت‌الله طبسی به ایشان دادم. از من سؤال کرده بودند که آنها چه می‌کنند. گفتم زندگی خودشان را می‌کنند و سلام رساندند. ایشان هم چیزی فرمودند و طبق معمول پله‌ها را نیم دو بالا رفتند و بعد در کمیسیون نظارت جلسه داشتند. بعد نماز و ناهار و یک استراحت مختصر.

معمولاً داشتند. به من می‌گفتند من یک‌ربع بیشتر استراحت نمی‌کنم. گاهی برخی روزها بعدازظهر هم ملاقات داشتند.

را درباره وضعیت جسمانی آقای هاشمی جقدر اطلاعات دارید. ایشان بیماری خاصی داشتند؟ از وضعیت چکاپ پزشکی ایشان جقدر مطلع بودید؟ درباره مکان و زمان فوت ایشان چندان اخبار رسمی منتشر نشده است.

صحت‌هایی در شبکه‌های مجازی و اینترنت مطرح است؛ شما جقدر اطلاع دارید. از وضعیت سلامت ایشان بی‌خبر نبودم، چون یک شائبه‌ای درباره عروقتشان مطرح شده بود. من چهار روز قبل از این اتفاق یک نشست خصوصی با ایشان داشتم. بحثی شد که به سلامتی ایشان ربط داشت. ایشان خودش گفتند اخیراً یک پزشک از آلمان آمده و یک دستگاه جدید هم با خودش آورده بود و ۲۰ساله را دارید. من دست‌هایم را بالا بردم و گفتم خدا را شکر. ایشان گفتند من هیچ چیزیم نیست.

را اینکه گفته شده تیم پزشکی همراه ایشان نبوده است، آیا اصلاً نیاز بود که تیم پزشکی داشته باشند؟
ایشان مشکلی نداشتند که نیاز باشد تیم پزشکی دائم همراهشان باشد. من از فرزندانشان شنیدم که کافی بود ایشان دندانشان درد بگیرد یا فشارشان بالا برود، سریعاً کنترل می‌کردند. یکی از دامادهایشان که دندان‌پزشک است، پس نیازی حس نمی‌کرده که در رفت‌وآمدها داخل ماشین پزشک باشد.

را چرا ایشان را بیمارستان شهدای تجریش بردند؟ آیا در مسیر مجمع به خانه بوده‌اند؟

بله، منزل نبوده‌اند؛ اگر منزل بودند که ایشان را به همان بیمارستان قلب جماران می‌بردند. ایشان به لحاظ تغذیه، ورزش و... کاملاً حواسشان به

بعد از انقلاب بیشتر نشده که کمتر هم شده است. منتشر شده بود که آقای هاشمی حقوق ارزی می‌گیرد و اعضا را بیرون می‌فرستد. ماجرا این بود که ایشان چکی را امضا کرده بود که می‌گفتند چون خودش امضا کرده یعنی حساب ارزی دارد. ایشان معمولاً از خودش دفاعی نمی‌کرد. ما دستگاه نیت‌خوان درباره عملکرد فعلی افراد نداریم اما می‌گویند معمولاً اشک صادق است.

را در سال‌های اخیر مخالفان آقای هاشمی عمداً در رسته اصولگرایی قرار می‌گرفتند.

البته نه همه آنها. چون خیلی‌هایشان نزد ایشان رفت‌وآمد می‌کردند. ایشان بالاخره همچنان عضو جامعه روحانیت مبارز بودند.

را رابطه آقای هاشمی با اصلاح‌طلبان و برعکس در طول زمان ترمیم شد اما درباره بخشی از اصولگرایان این ترمیم صورت نگرفت و آقای هاشمی رفت.

با شناختی که از ایشان دارم آقای هاشمی را کسی می‌دانم که هم ایشان و هم اصلاح‌طلبان با هم تغییر موضع دادند و معتدل شدند. آقای هاشمی هیچ‌وقت اصولگرایان را رد نکرد البته در تصمیمات افراطی با هیچ‌کدام همراهی نکرد. نقشی را که ایشان در سلامت انتخابات ۷۶ ایفا کردند اصلاح‌طلبان باید باور می‌کردند. با آن خطری که ایشان داده بودند که من شخصا نظارت می‌کنم که رای مردم خوانده شود کم‌اینکه ایشان در سال ۹۴ هم همان تذکر را دادند که آنچه مردم رای دادند وزارت کشور بخواند. پیام جدی دادند به وزیر کشور و معاون سیاسی که مبادا شائبه‌ای پیش بیاید که برای برخی چهره‌های قدیمی صاحب عنوان نگاهی ویژه بشود و وزارت کشور به ایشان اطمینان دادند که چنین تصرفی نشده است. ایشان نسبت به اصولگرایان هم کار دسته‌ای نداشت. ایشان آغوشش باز بود. مثلاً اخیراً از مؤلفه کسی مانند آقای بادامچیان یا مثلاً آقای رفیق‌دوست با ایشان دیدار داشتند. حتی بحث این بود که هیئت مؤتلفه هم بیاید. برخی از آنها علیه آقای هاشمی تند صحبت کرده بودند.

را شما در جلسه ایشان با آقای بادامچیان بودید؟
نه.

درباره ملاقات ایشان با اعضای مؤتلفه خبری از مجمع منتشر نشد؟

ایشان روی سیاست‌های خبری هم نظارت می‌کردند. ایشان حساسیتی روی انتشار خبر نداشتند. خیلی‌وقت‌ها از ایشان سؤال می‌کردند که این خبر منتشر شود ایشان می‌گفتند از خودشان پرسید. منظورشان ملاقات‌هاشده بود. چون می‌گفتند شاید برخی‌ها که می‌آیند بعداً باید هزینه این دیدار را بدهند. هنوز هم شاید دیدار با آقای هاشمی برخی را درون لیست سیاه برده باشد. یکی از این شعرا به من می‌گفت من تا قبل از دیدار عمومی با آقای هاشمی در محرم، شبی دو، سه‌ جا شعر خوانی داشتم امسال حتی یک جا هم دعوت نشدم. ایشان مانعی برای انعکاس اخبار دیدارهای خصوصی نداشتند اما اگر حس می‌کردند که ملاقات شوند معذورتی دارد، می‌گفتند از خودشان سؤال کنید. آقای رفیق‌دوست می‌آمد، آقای معین می‌آمد، آقای تاجزاده یا بهزاد نبوی می‌آمد، آقای خزعلی می‌آمد اما اینها منعکس نمی‌شد. سیاست‌های کلی این بود که ملاقات‌های مهم عمومی چندنفره بیشتر منتشر می‌شد. مگر اینکه ملاقات‌شونده دولتمرد یا مقام خارجی بود.

را از وزرای آقای احمدی‌نژاد کسی بعداً ملاقات ایشان آمد؟

من آقای کاظمی را می‌دیدم. به جز ایشان کس دیگری را ندیدم.

را فکر می‌کنید تأثیر شخصیت کلی و نگاه آقای هاشمی بر رویکردهای مجمع تشخیص مصلحت نظام جقدر بود. من یکی، دو یادداشت و گزارش بازاری می‌خوانم که افراد معتقد بودند روح کلی حاکم بر تصمیمات مجمع با شخصیت و منش سیاسی آقای هاشمی ارتباط مستقیم دارد. با وجود اینکه خب تصمیمات در مجمع تشخیص از سوی اعضا گرفته می‌شود که برخی شخصیت حقوقی و برخی حقیقی هستند.

از دو منظر می‌شود نگاه کرد؛ یکی اینکه آقای هاشمی یک شخصیت منفردی است که هم رئیس مجلس هم شورای عالی دفاع و هم مجمع و هم رئیس‌جمهوری بوده است. ما فضایی را به جز قوه قضائیه نداریم که ایشان به آن ورود نکرده باشند این تجربه بسیار غنی است. ایشان در بسیاری از مسائل نظر کارشناسی داشت. معروف است که وزرایشان می‌گفتند ما نمی‌توانستیم به ایشان آمار اشتباه دهیم. من از یکی از وزرایشان شنیدم که ایشان شخصا پشت کامپیوتر می‌نشسته و وضعیت انرژی دنیا را چک می‌کرده است. آدمی بود که در برخی از این مذاکرات دیدارهای خارجی خصوصی، می‌شنیدم می‌گفتند خدایی او یک آخوند است که این حرف‌ها را می‌زند؟

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹سال پیش درچین روزی

کیمیان

- سخنگوی وزارت خارجه: ایران تا اسفندماه آماده پاسخ‌گویی به ابهامات در موضوع هسته‌ای است
- کوچک‌زاده، عضو فراسکسیون اصولگرایان: مهم‌ترین وظیفه داوطلبان نمایندگی پرهیز از بداخلاقی انتخاباتی است
- رئیس کل بانک مرکزی: منابع کافی برای پرداخت وام به سه طرح‌های زودبازده در اختیار بانک‌ها است
- مصباحی‌مقدم: جریان‌های سیاسی در حال غرق‌شدن از ناظران خارجی سخن می‌گویند

اخبار

- سخنگوی وزارت خارجه با اشاره به البرادعی اعلام کرد: رفع ابهام‌های هسته‌ای تا اسفند
- ناصری، سخنگوی ستاد ائتلاف اصلاح‌طلبان نسبت به مواضع سیاسی احمد خاتمی، امام‌جمعه تهران و حسین شریعتمداری، مدیرمسئول اعتراض و خواستار رعایت اخلاق در انتخابات شد
- اختلال در اداره جلسه مجلس به دنبال درگیری لفظی در مجلس
- رئیس‌جمهور فرانسه خواستار شد: افزایش فشارهای بین‌المللی بر ایران به دلیل خودداری از توقف برنامه هسته‌ای
- دبیر ستاد ائتلاف اصلاح‌طلبان بر محوریت قانون در بررسی صلاحیت‌ها

ایران

- معاون سیاسی وزیر کشور: نگران لغو انتخابات میان‌دوره‌ای شوراها هستیم
- اله‌ام: با معرفی مفسدین اقتصادی راه نفوذشان به سیستم بسته می‌شود
- رئیس، معاون‌اول رئیس قوه قضائیه: وجود نیروی ناسالم را در هیچ بخش برنمی‌تاییم
- محمد هاشمی، دبیر کمیته سیاسی حزب کارگزاران: به علت ازدیاد اشخاص صالح ثبت نام نکردم
- نبی‌بری، رئیس مجلس لبنان: ایران در دعوت خود برای پایان بحران لبنان صادق است
- چهارمین ائتلاف دوم‌خردادی‌ها موسوم به «ستاد ائتلاف جبهه آزادی» به ریاست ابراهیم اصغرزاده و با مشی انتقادی به دولت اصلاحات و مجلس ششم تشکیل شد

آفتاب

- وزیر نفت در پاسخ به انتقادات شدید نمایندگان اعلام کرد: بداخلاقی ترکمنستان عامل اصلی قطع گاز
- رئیس کمیسیون بهداشت مجلس: حرکت هیئت رئیسه مجلس در جهت رفاه مردم باشد، نه رضایت مسئولان دولتی
- تایش، رئیس فراکسیون اقلیت مجلس: ملت ایران هیچ نیازی به قدرت‌های خارجی ندارد
- رئیس سازمان انرژی اتمی: هیچ نیازی نمی‌بینیم که به کشورهای غربی پاسخ‌گو باشیم
- احمد توکلی، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس: درخواست عدم تغییر بودجه توسط مجلس توقع نادرستی است
- محتشمی‌پور، سخنگوی مجمع زنان اصلاح‌طلب: عدم کاندیداتوری بسیاری از زنان به خاطر نگرانی از پیامدهای رد صلاحیت است

جمهوری اسلامی

- معاون رئیس‌جمهور: بزین سفر مردم در نوروز تأمین می‌شود
- با حضور وزیر نفت برگزار شد: جلسه علنی و غیررسمی مجلس برای بررسی مشکلات قطعی گاز در کشور
- سخنگوی وزارت خارجه: آمریکایی‌ها باید به‌خاطر فریب افکار عمومی در موضوع تنگه هرمز عذرخواهی کنند
- محمد البرادعی قبل از ترک تهران: تقویت روند اعتمادسازی میان ایران و آژانس مهم و مفید است
- آژانس انرژی هسته‌ای در بیانیه‌ای اعلام کرد: توافق ایران و آژانس برای حل یک‌ماهه تمام مسائل باقی‌مانده
- مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی: گران‌شدن بهای انواع پودرهای شوینده ارتباطی با آزادشدن پتروشیمی ندارد

اطلاعات

- رهبر معظم انقلاب رحلت آیت‌الله مجتهد تهرانی را تسلیت گفت
- محمد آقازاده: موضوع هسته‌ای ایران مراحل پایانی خود را می‌گذراند
- وزیر خارجه: مطمئن هستیم تلاش‌های جورج بوش برای همراهی منطقه با سیاست‌های آمریکا بیبوده و خورده است
- رئیس مجلس: نگاه دولتمردان آمریکا به ایران غیرمنطقی است
- رئیس، معاون‌اول قوه قضائیه: سلامت نیروی انسانی در دستگاه قضائی به‌طور مستمر ارزیابی می‌شود.